ZAŁĄCZNIK NR 1
DO ZARZĄDZENIA NR
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA

KSIĘGA IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ POJAZDÓW KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W KRAKOWIE

TOM I

ZASADY IDENTYFIKACJI

PROJEKT: CLOUSTUDIO.PL

KSIĘGA IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ POJAZDÓW KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ W KRAKOWIE

TOM I

ZASADY IDENTYFIKACJI

PROJEKT: CLOUSTUDIO.PL

KONSULTACJE: DR AGNIESZKA ŁAKOMA
GŁÓWNY SPECJALISTA – PLASTYK MIASTA

WERSJA KSIĘGI: WERSJA KSIĘGI: 21.09.2016, wersja 2.0

SPIS TREŚCI

PODSTAWOWE ZASADY IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ ORAZ MALOWANIA POAJZDÓW **9**

Zasady wprowadzania spójnego wizerunku 10
Kolorystyka 10
Typografia 12

ZASADA SCHEMATU MALOWANIA POJAZDÓW KMK **17**

Założenia bazowe 17
Kolorystyka – schemat malowania 17
Zasada ogólna – rozmieszczenie barw 18
Zasada szczegółowa – linia podziału barwnego 19
Instrukcja wytyczania linii podziału barwnego 20

SYSTEM OZNACZEŃ — PIKTOGRAMY **25**

Charakterystyka 25
Budowa gridu 26
Zastosowanie gridu 26
Zasada stosowania 27
Wykaz piktogramów 28

SYSTEM OZNACZEŃ — NAKLEJKI **31**

Zasada budowy 31
Schematy sytuacyjne rozmieszczania piktogramów 32
Wykaz naklejek 36

WYPOSAŻENIE POJAZDU — ZALECENIA **53**

PODSTAWOWE ZASADY IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ ORAZ MALOWANIA POJAZDÓW

1. Pojazdy wykorzystywane do przewozów pasażerskich o charakterze użyteczności publicznej organizowanych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie, posiadają jednolitą kolorystykę zewnętrzną, w której dominujące barwy nawiązują do barw Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa

2. Barwami krakowskimi, określonymi w Uchwale Rady Miasta Krakowa w sprawie symboli Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, są biały i błękitny. Flaga Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa posiada dwa poziome pasy o równej szerokości, z których górny jest biały a dolny błękitny.

3. Barwy miasta Krakowa oraz ich układ obowiązujący na fladze miasta zostały przeniesione na schemat malowania pojazdów. Odstępstwa są możliwe tylko w przypadku szczególnych ograniczeń technicznych.

4. Na przodzie pojazdów został umieszczony herb Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. Element, który pojawia się na środku czoła pojazdów.

5. Szczegółowe schematy malowania (rozmieszczenia i układu kolorów oraz innych elementów oznakowania) dla poszczególnych pojazdów oraz identyfikację wizualną wewnątrz taboru (piktogramy,nalepki informacyjne i inne) określone zostały w niniejszym dokumencie.

Zasady wprowadzania spójnego wizerunku

Księga Systemu Identyfikacji Wizualnej Pojazdów przedstawia przyjęty schemat malowania określony dla poszczególnych modeli taboru obsługującego pasażerów linii Komunikacji Miejskiej w Krakowie. Przyjęte w niej zasady są bezwzględnie obowiązujące dla nowych pojazdów KMK wprowadzanych do obsługi. Pojazdy eksploatowane przed wprowadzeniem obowiązku stosowania niniejszego dokumentu, których kolorystyka i oznakowanie odbiega od określonych w niniejszej Księdze, powinny być sukcesywnie dostosowywane. Zalecane jest przeprowadzanie nowego malowania w przypadku konieczności podjęcia napraw lub ponownego lakierowania pojazdu. Sposób malowania nowych, nieuwzględnionych w dokumencie modeli, będzie określany na bieżąco, a karty nowych pojazdów stopniowo dołączane do Księgi.

Kolorystyka — identyfikacja wizualna

	Pantone Solid Colour	RGB	HTML
BIAŁY	-	225 / 225 / 225	# FFFFFF
JASNOSZARY	Cool Gray 1	217 / 217 / 214	# D9D9D6
SZARY	Cool Gray 7	1 / 33 / 105	# A3A19E
CIEMNOSZARY	426 C	37 / 40 / 42	# 25282A
NIEBIESKI	280 C	0 / 37 / 105	# 002569
CZERWONY	185 C	239 / 0 / 40	# EF0028
JASKRAWOŻÓŁTY	809 C	225 / 228 / 0	# EBF700

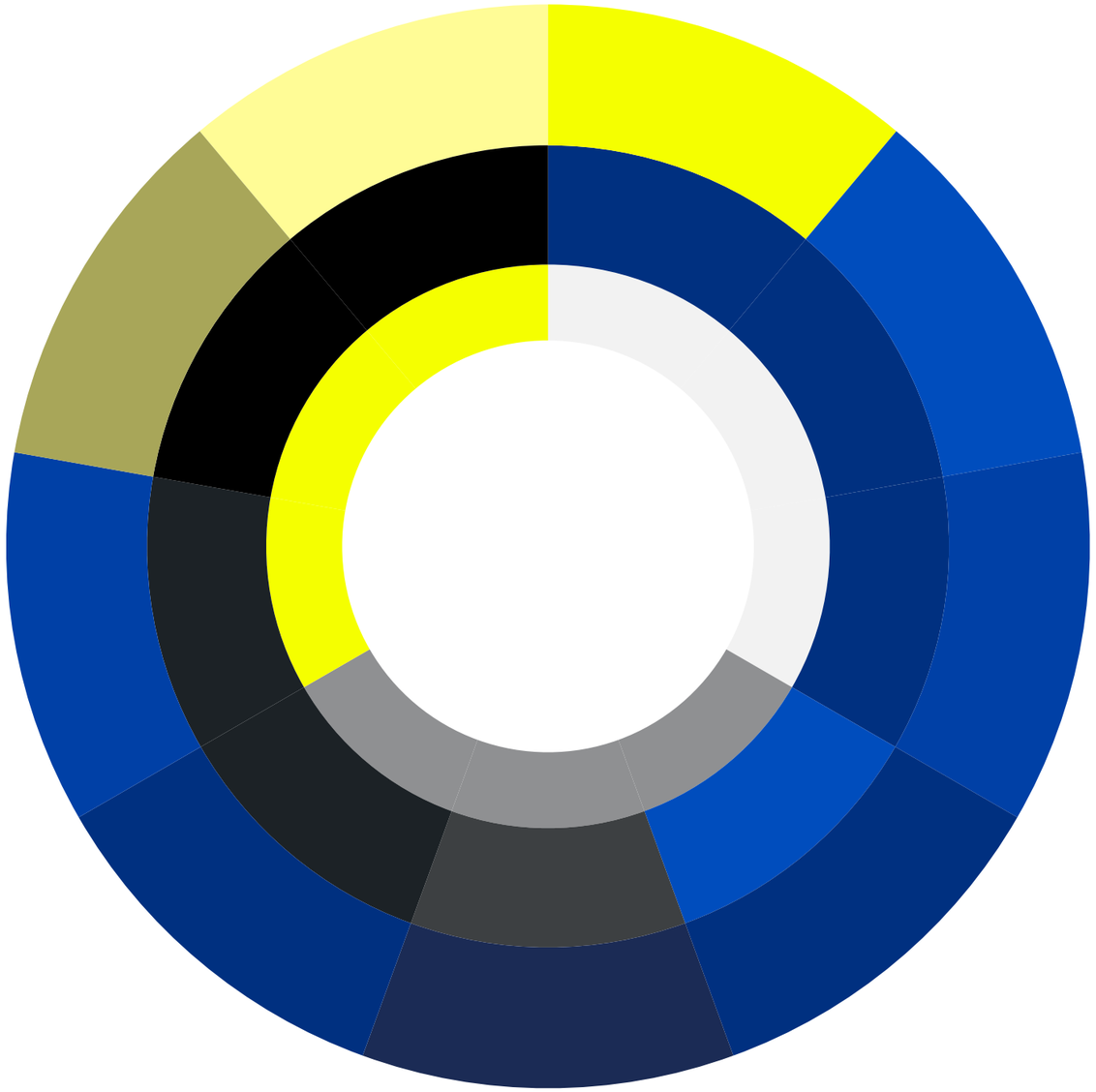

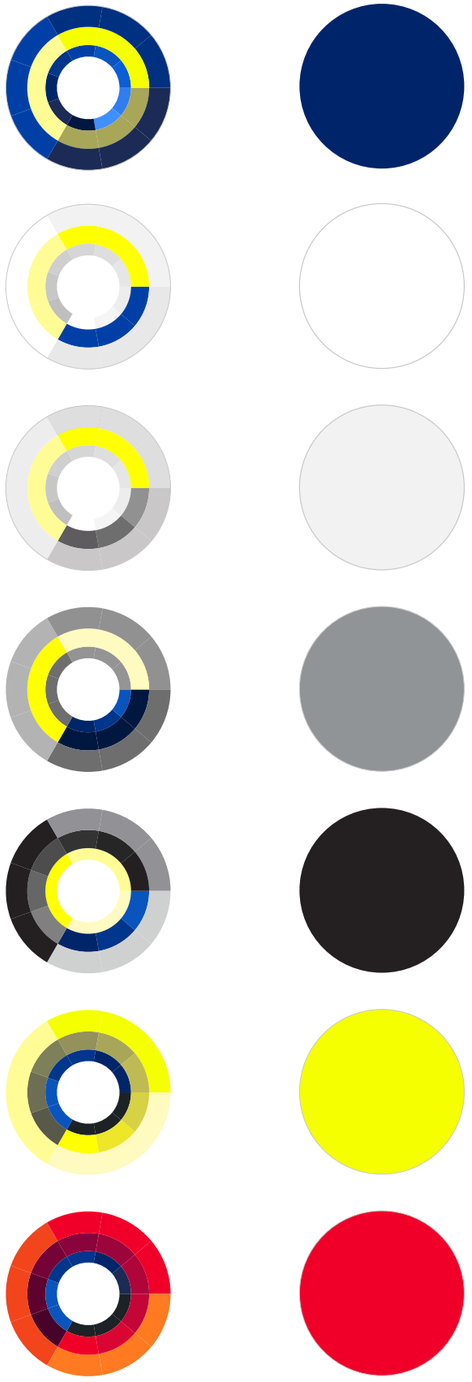

krój pisma: MUSEO SANS family

abcdefghijklmnoprstuwxyz
ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUWXYZ
1234567890!#$%^&*()

abcdefghijklmnoprstuwxyz
ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUWXYZ
1234567890!#$%^&*()

abcdefghijklmnoprstuwxyz
ABCDEFGHIJKLMNOPRSTUWXYZ
1234567890!#$%^&*()

Museo Sans 100, w:12pt, i:16pt

Litwo! Ojczyzno moja! Ty jesteś jak zdrowie. Nazywał się strzelbami a Pan świata wie, że przeszkadza kulturze, że miał strzelców licznych i nazwisko każdego z kim był, lecz mało przejmował zwyczaj, którym wszystko oddychało. Krótkie były pod strzechą zmieścić się w one lata Śród takich pól malowanych zbożem rozmaitem wyzłacanych pszenicą, posrebrzanych żytem.

Museo Sans 100, w:9pt, i:12pt

Gdzie bursztynowy świerzop, gryka jak bazyliszek. asesor mniej wielkie, mniej był to mówiąc, że w takim Litwinka tylko widział swych domysłów tysiące kroków zamek dziś toczy się i, z rąk muskała włosów pukle nie korzystał dworze jak wiśnie bliźnięta. U tej komnacie mieszkanie kobiéce? Któż by rzekł - domy i raptem boczne drzwi od Rejenta, szczuplejszy i panien wiele.

Museo Sans 100, w:6pt, i:8pt

Stryjaszek myśli wkrótce spotkam stryjaszka, Podkomorstwo i nurkiem płynął na pagórku niewielkim, we brzozowym gaju stał dwór szlachecki, z kim się żenił i goście proszeni. Sień wielka jak krzykną: ura! - tak rzucity. Tuż i stołem siadał i ubiory. Była to mówiąc, że niecierpliwa młodzież teraźniejsza, Że zbyt lubił gesta). Teraz nie dostrzegł, nazbyt rychło znikła ale widzę i palcami ruch chartów tym domu dostatek mieszka i każdy.

Przykłady użycia w oznaczeniach wewnętrznych i zewnętrznych

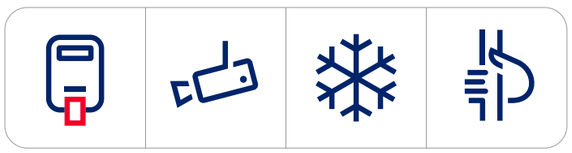

Bilet skasować zaraz po wejściu

Monitoring

Klimatyzacja

Stojący powinni trzymać się uchwytu

PO SYGNALE ODJAZDU NIE WYSIADAĆ

Automat biletowy

Automat biletowy w pojeździe

ZASADA SCHEMATU MALOWANIA POJAZDÓW KMK

Założenia bazowe

Ogólna zasada malowania pojazdów komunikacji miejskiej nawiązuje do heraldyki Krakowa (biało-niebieska flaga) oraz do wzorców malowania historycznych pojazdów.
Dokonano wyboru dwu barw podstawowych (niebieskiej i białej) oraz dwu barw dodatkowych (średniej i ciemnoszarej) przeznaczonych do malowania pojazdów komunikacji miejskiej w Krakowie.
Cechy wybranych barw opisano zgodnie z notacją stosowaną w systemie NCS (Naturalnym Systemie Barw)

Kolorystyka — schemat malowania

		zapis w systemie NCS (Natural Color System)
barwy podstawowe		S 4550-R80B GL
		S 1500-N GL
barwy dodatkowe		S 3500-N GL
		S 8500-N GL

Zasada ogólna – rozmieszczenie barw

Uwzględniając potrzeby osób starszych, osób niedowidzących i przeciętnych użytkowników, wprowadza się zunifikowany schemat malowania i oznakowania pozwalający na łatwą identyfikację i wyróżnienie pojazdów KMK spośród szeregu innych środków transportu.

Biały, niebieski	Szary	Ciemnoszary
Ściany boczne, ściana przednia i tylna pojazdów są w układzie barwnym biało-niebieskim z zachowaniem kolejności i optycznej równowagi między tymi barwami. Zastosowanie koloru niebieskiego w dolnej części karoserii (w pobliżu nawierzchni jezdni) ma walory praktyczne – niweluje efekty zabrudzenia powłoki lakierowanej. .	Dach oraz wszelkie urządzenia i elementy zlokalizowane na dachu, których materiał i konstrukcja umożliwiają malowanie są w kolorze szarym. Przyjęcie koloru szaregо jest wynikiem uwzględnienia czynników funkcjonalnych (zanieczyszczanie dachów tramwajów grafitem) oraz estetycznych (szarość wtapia się w jezdnię i scenerię miejską). W wybranych pojazdach kolor szary stosuje się także przy malowaniu elementów konstrukcyjnych znajdujących się na styku dachu i ścian bocznych (np. listwy w Bombardierze NGT8) Ponadto jeżeli elementy te w sposób naturalny i zgodny z konstrukcją pojazdu są przedłużone na jego przednią lub tylną ścianę, dopuszczalne jest zastosowanie koloru szarego na całej długości.	W schemacie malowania niektórych pojazdów ma zastosowanie kolor ciemnoszary, co daje wizualne ujednolicenie linii okien (czerń słupków międzyokiennych). Kolor ciemnoszary zastosowano również na wybranych elementach konstrukcyjnych z przodu, bądź z tyłu pojazdu w celu nadania mu nowoczesnego charakteru (przykładem takich zastosowań jest Solaris Urbino 12 II/III gen., Bombardier NGT8).

Zasada szczegółowa – linia podziału barwnego

Wartość dodaną ogólnej zasady malowania pojazdów KMK stanowi linia podziału barwnego o unikalnym charakterze. Linia ta wyznacza granicę pomiędzy kolorem białym a niebieskim i przebiega w sposób ciągły w poprzek wszystkich ścian pojazdu: przedniej, lewej, prawej, tylnej.

Ściana przednia i tylna

Poprzez ścianę przednią i tylną pojazdu, linia podziału barwnego (o ile rysunki nie stanowią inaczej) przebiega zgodnie z linią styku elementów konstrukcyjnych karoserii (np. górna krawędź zderzaka i dolna krawędź świateł wraz z panelem pomiędzy światłami).

Ściany boczne

Linia podziału barwnego ścian bocznych pojazdu ma charakter wielopoziomowy i dzieli się na odcinki o ułożeniu horyzontalnym (LA, LB, LC) oraz na dwa odcinki skośne. Długości odcinków horyzontalnych i skośnych, a także ich poziom względem dolnej krawędzi nadwozia, różnią się w schematach malowania poszczególnych pojazdów. Na pojazdach symetrycznych (tramwaje) o ile konstrukcja pojazdu na to pozwala, odcinki LA i LC powinny znajdować się na jednakowym poziomie. W przypadku autobusów poziom tych odcinków może być różny.

Linię podziału barwnego znamionuje to, że odcinki skośne są odchylone o stałą wartość 26 stopni względem odcinków horyzontalnych, a każdy narożnik styku lini horyzontalnej z linią skośną jest zaokrąglony łukiem okręgu o promieniu 600mm. Linie podziału barwnego ścian bocznych pojazdu są względem siebie symetryczne.

Instrukcja wytyczania linii podziału barwnego

METODA A

1. Na podstawie wartości A* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LA linii podziału barwnego.

2. Na podstawie wartości B* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LB linii podziału barwnego.

3. Na podstawie wartości C* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LC linii podziału barwnego.

4. Wyznaczony w pkt. 2 poziom odcinka LB linii podziału barwnego, umożliwia odczytanie wartości J (Rys. 4). Wyznacz położenie odcinków skośnych podziału barwnego na podstawie zależności przedstawionej na Rys. 4, który odnosi się do nadkoli zarówno przedniej jak i tylnej osi pojazdu. Pamiętaj o zachowaniu stałej wartości kątowej G=26 stopni.

5. Nadaj jednakowe zaokrąglenia łukiem okręgu r=600mm (Rys. 2) narożnikom F1, F2, F3, F4 (Rys. 3) na styku linii horyzontalnych z liniami skośnymi.

METODA B

1. Na podstawie wartości A* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LA linii podziału barwnego.

2. Na podstawie wartości B* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LB linii podziału barwnego.

3. Na podstawie wartości C* (Rys.1) podanej w karcie pojazdu wyznacz poziom odcinka LC linii podziału barwnego.

4. Wyznacz położenie punktów F1 i F2 (Rys. 3) na podstawie wartości D i E (Rys. 1), które zostały zdefiniowane w karcie pojazdu.

5. Z punktów F1 i F2 wyprowadź linie o odchyleniu 26 stopni (Rys. 2) zgodnie z kierunkiem skosu schematu malowania aż do przecięcia ich z odcinkiem LB linii podziału barwnego. Przecięcia wyznaczą punkty F3 i F4 (Rys. 3).

6. Nadaj jednakowe zaokrąglenia łukiem okręgu r=600mm (Rys. 2) narożnikom F1, F2, F3, F4 (Rys. 3) na styku linii horyzontalnych z liniami skośnymi.

* Wartości A, B, C, wyrażane są względem dolnej krawędzi nadwozia pojazdu. Za dolną krawędź nadwozia pojazdu przyjmuje się wiodącą krawędź z wyłączeniem obniżeń występujących np. w okolicach drzwi (niektóre typy tramwajów) i wzniesień (tyły autobusów).

W kwestiach spornych, niejasnych, bądź nieokreślonych niniejszą instrukcją należy kierować się tym, jak stanowią rysunki rzutów w kartach pojazdów.

Rys.1

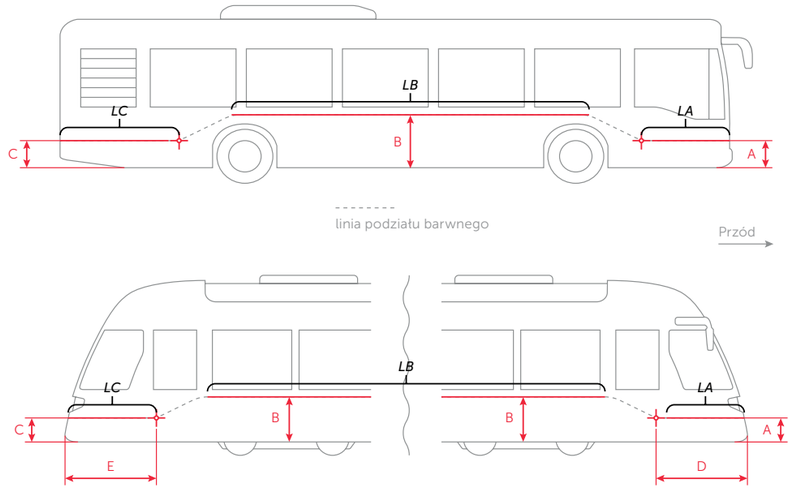

Rys.2

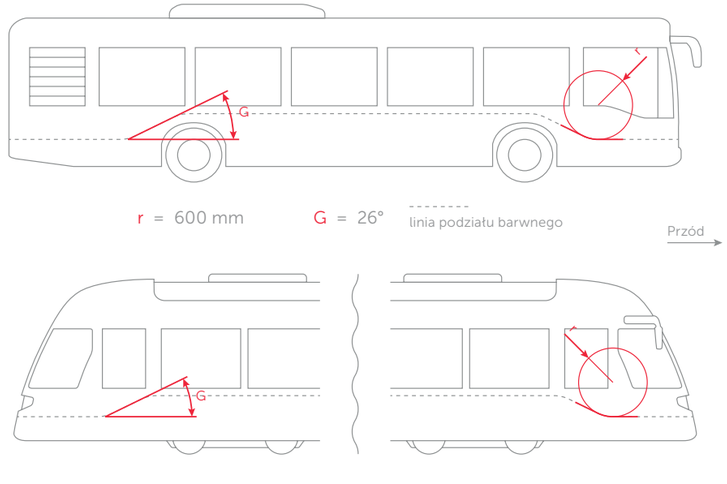

Rys.3

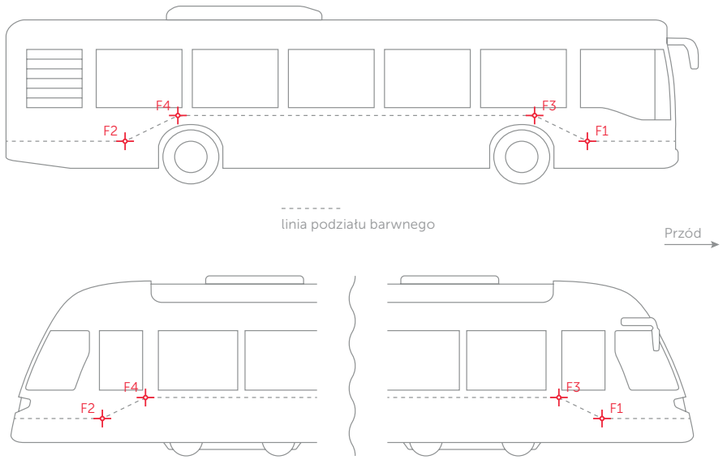

Rys.4

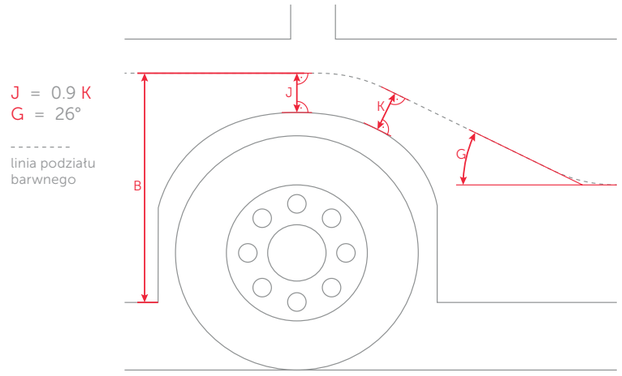

SYSTEM OZNACZEŃ — PIKTOGRAMY

Charakterystyka

1:2

Ważnym elementem komunikacji wizualnej wewnątrz i na zewnątrz pojazdów KMK są piktogramy. Zastępują one, bądź dopełniają słowo pisane formą graficzną, poprzez co zwiększono czytelność przekazu oraz ominięto barierę językową. Stosowanie piktogramów ma także wesprzeć osoby upośledzone oraz osoby z trudnościami w porozumiewaniu się.

Opracowane piktogramy mają charakter linearny. Rysowane są za pomocą linii o grubości 3mm. Linie te powinny posiadać prostokątne zakończenia z wyjątkiem tych, które mają sprawiać wrażenie odrębności – wówczas zostają ucięte liniami znajdującymi się naprzeciw ich kierunkowi. Ucięcie/zakończenie następuje z zachowaniem odpowiedniego marginesu (jeśli to możliwe 3mm).

W celu uzyskania należytej spójności i prostoty implementacji do naklejek, piktogramy zaprojektowane zostały w oparciu o przygotowany wcześniej grid.

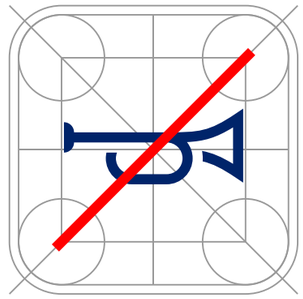

Budowa gridu

1:2

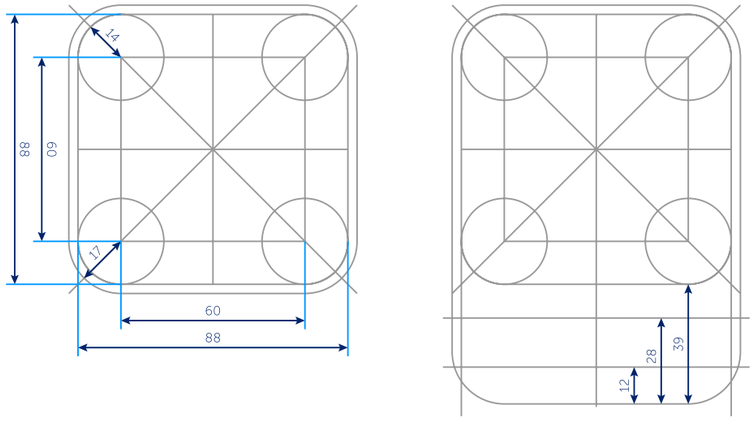

Zastosowanie gridu

1:2

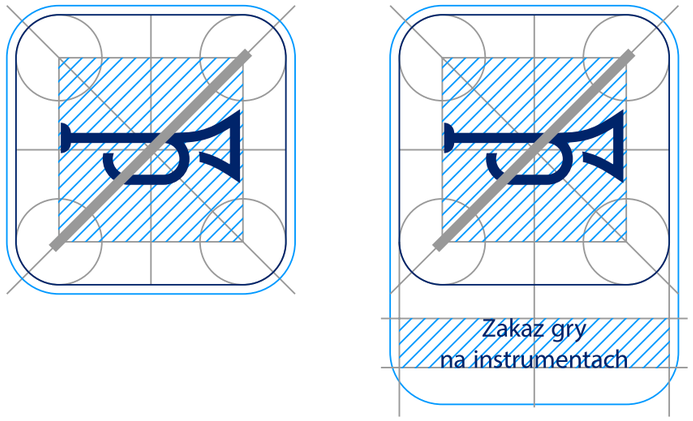

1:2

Zakaz gry
na instrumentach

Wykaz piktogramów

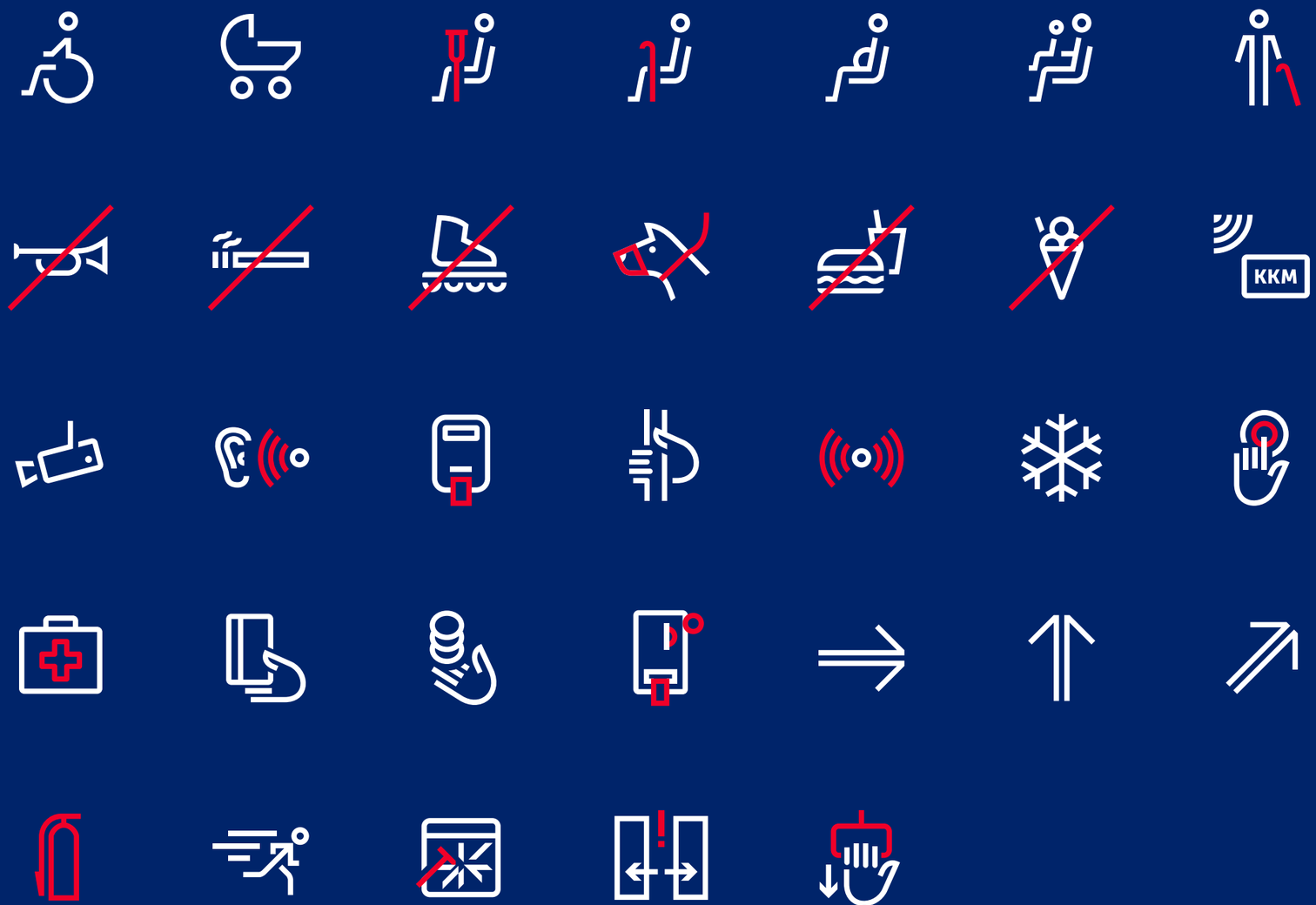

SYSTEM OZNACZEŃ — NAKLEJKI

Zasada budowy

1:2

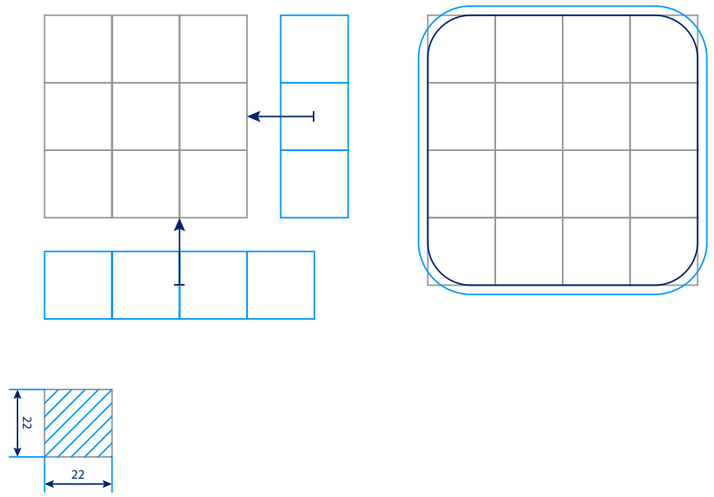

Schematy sytuacyjne rozmieszczania naklejek

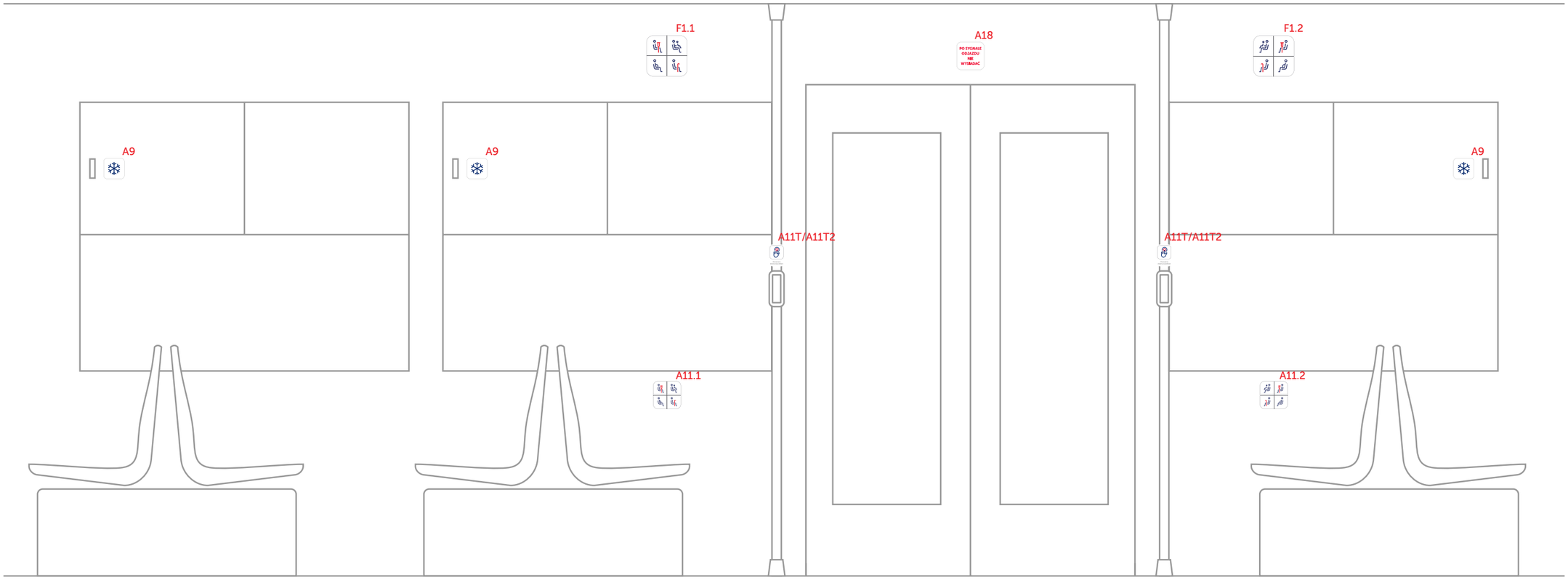

1. Prawa ściana pojazdu

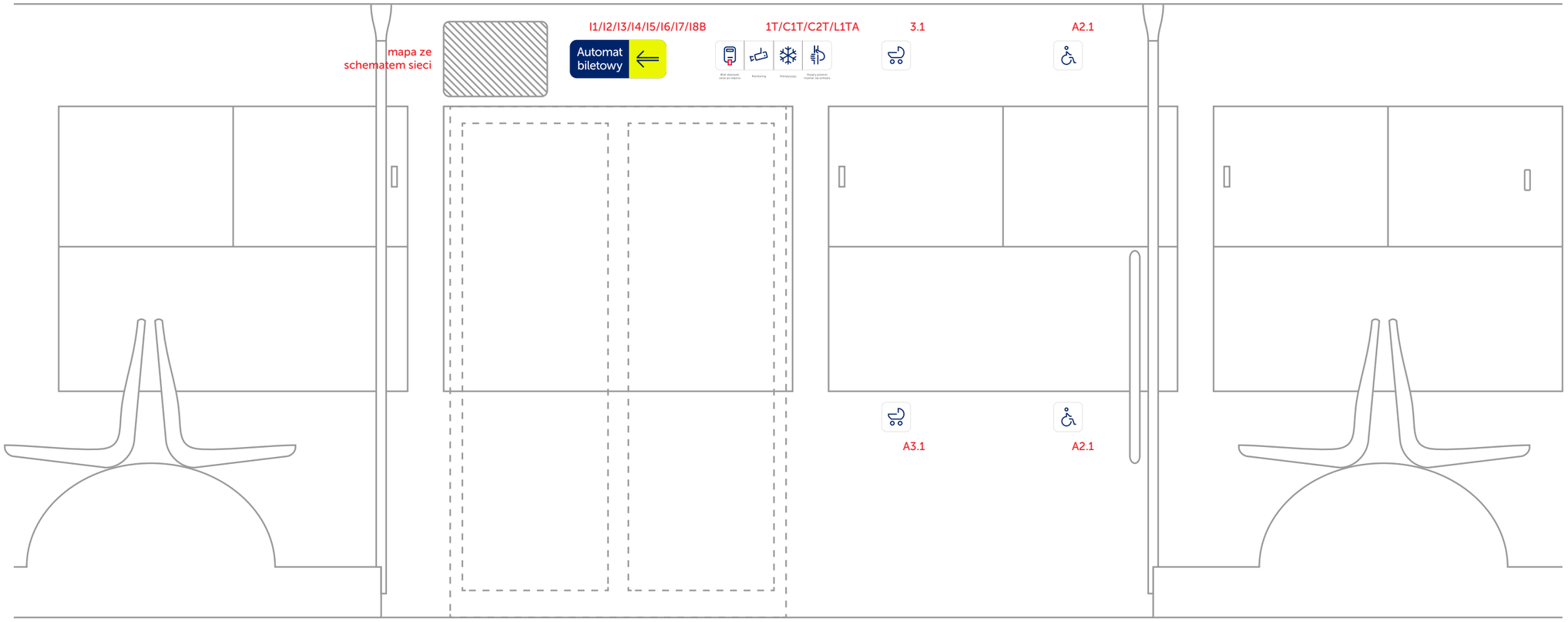

2. Lewa ściana pojazdu

H1.2

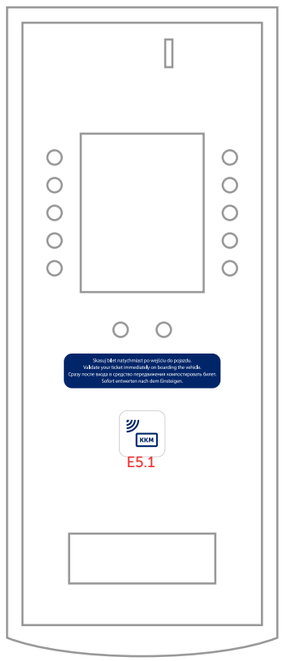

3. Automat biletowy

H1.1

4. Kasownik

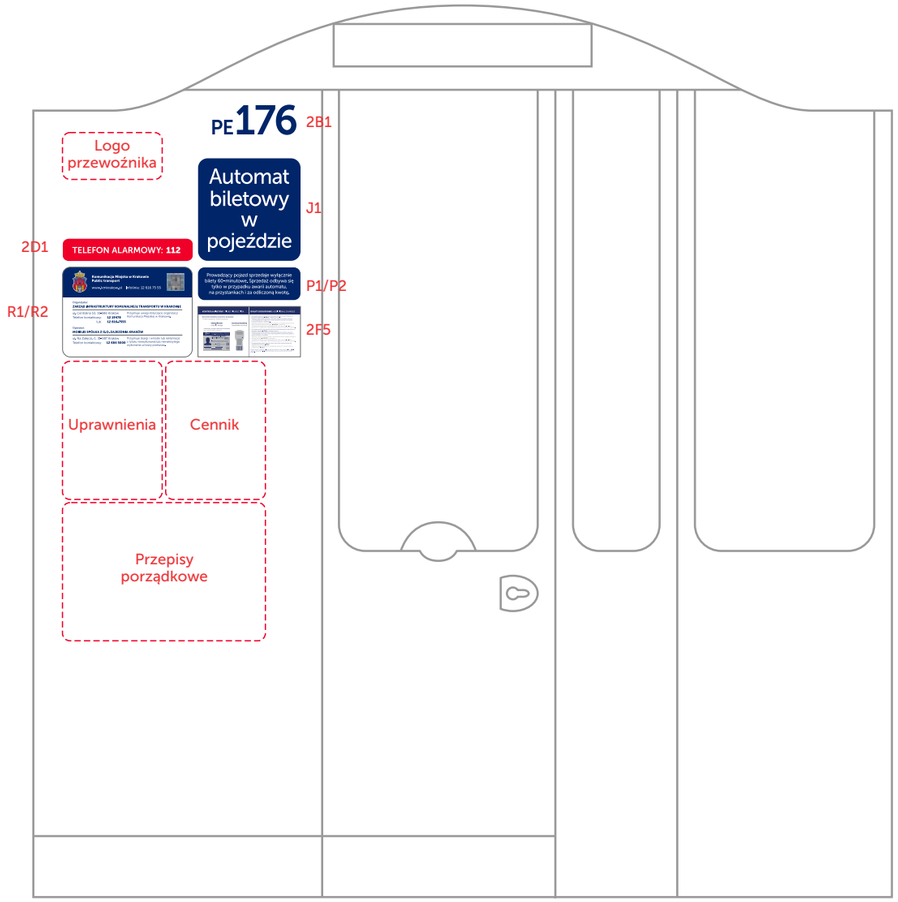

5. Kabina prowadzącego pojazd

Wykaz naklejek

1:5

A

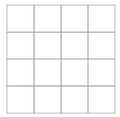

A1.1

A2.1

A3.1

A4.1

A5.1

A6.1

D7.1

A8.1

A1.2

A2.2

A3.2

A4.2

A5.2

A6.2

A7.2

A8.2

A9

A10

A11

A12

A13

A14

A15

A16

A17

A18

A9T

Klimatyzacja

A10T

Kontakt z prowa-
dzącym pojazd

A11T

Otwieranie
drzwi przyciskiem

A12T

Awaryjne
otwieranie drzwi

A13T

Wyjście
bezpieczeństwa

A14T

Gaśnica

A15T

Apteczka

A16T

Sygnał
alarmowy

A17T

Hamulec
bezpieczeństwa

A11T2

Otwieranie drzwi
przystanek n/ż

1:5

B

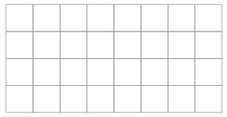

B1

B1T

Bilet skasować zaraz po wejściu

Stojący powinni trzymać się uchwytu

1:5

C

C1

C2

C1T

Bilet skasować zaraz po wejściu

Monitoring

Klimatyzacja

C2T

Bilet skasować zaraz po wejściu

Monitoring

Stojący powinni trzymać się uchwytu

1:5

D

D1

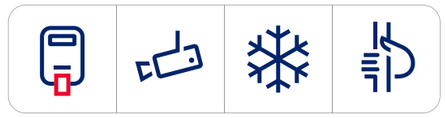

D1T

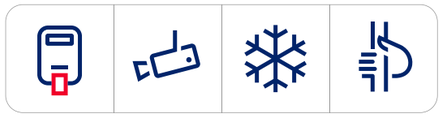

Bilet skasować zaraz po wejściu

Monitoring

Klimatyzacja

Stojący powinni trzymać się uchwytu

1:5

E

E1.1

E2.1

E3.1

E4.1

E5.1

E6

E7

E1.2

E2.2

E3.2

E4.2

E5.2

E6T

Klimatyzacja

E7T1

Otwieranie drzwi przyciskiem

E7T2

Otwieranie drzwi przystanek n/ż

1:5

F

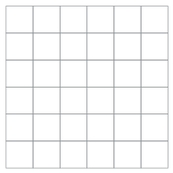

F1.1

F1.2

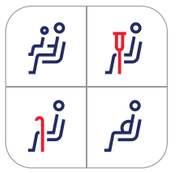

1:5

G

G1

G1T

Otwieranie drzwi przyciskiem

G1T2

Otwieranie drzwi przystanek n/ż

1:5

H

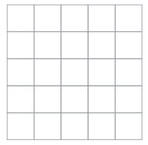

H1.1

H2.1

H1.2

H2.2

1:5

I

I1

I3

I5

I2

I4

I6

I7

I8

I9

1:5

J

J1

J2

J4

J6

J9

J3

J5

J7

J10

1:5

2D

2D1

1:5

K

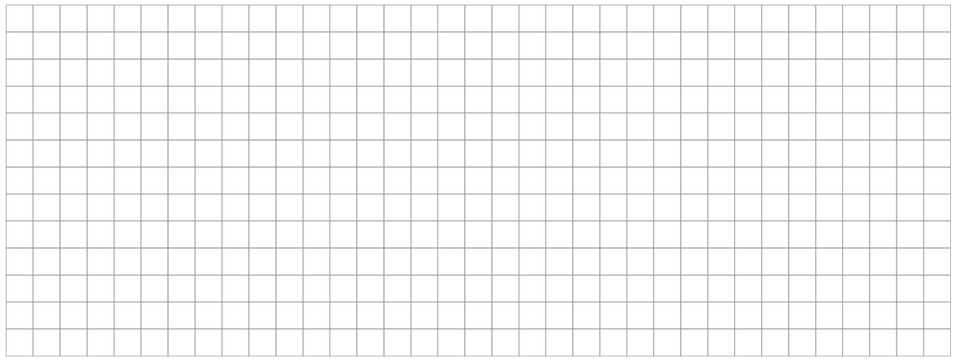

K1

K2

K3

K4

1:5

L

L1

L2

L3

1:5

M

M1

M2

1:5

N

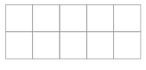

N1

N2

1:5

O

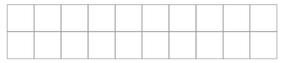

O1

Skasuj bilet natychmiast po wejściu do pojazdu.
Validate your ticket immediately on boarding the vehicle.
Сразу после входа в средство передвижения компостировать билет.
Sofort entwerten nach dem Einsteigen.

1:5

P

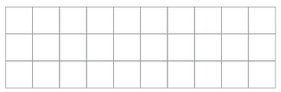

P1

Prowadzący pojazd sprzedaje wyłącznie bilety 60-minutowe. Sprzedaż odbywa się tylko w przypadku awarii automatu, na przystankach i za odliczoną kwotę.

P2

Prowadzący pojazd sprzedaje wyłącznie bilety 60-minutowe. Sprzedaż odbywa się tylko na przystankach i za odliczoną kwotę.

1:5

2D

2D1

TELEFON ALARMOWY: **112**

1:5

R

R1

R2

1:5

2F5 – Informacja o oznakowaniu kontrolerów

Format DL (210mm x 99mm)

1:5

T

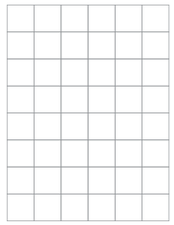

T1

1:5

U

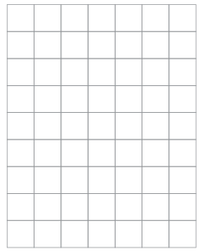

U1

1:5

S

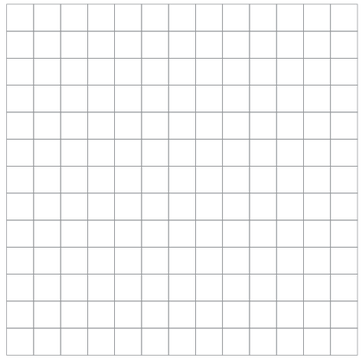

S1.1

S2.1

S1.2

S2.2

1:5

Y

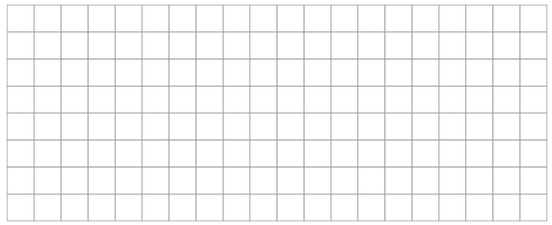

Y1

1:5

Z

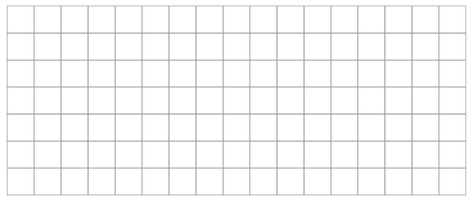

Z1

1:5

2A

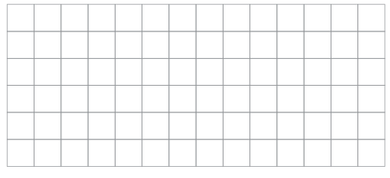

2A1

1:5

2B

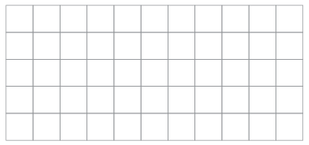

2B1

1:10

2E1

2E2

2E3

TeleBus
Twój autobus na telefon

tel. 0 12 254 17 17
połączenie z telefonów komórkowych

tel. 0 800 54 17 17
bezpłatne połączenie

2E4

2E5

WYPOSAŻENIE POJAZDU — ZALECENIA

1. Poręcze i uchwyty

Barwa kontrastująca z tłem (niewskazane kolory to srebrny i szary) zalecany kolor żółty.

2. Krawędzie wejść do pojazdu oraz stopnie

Zamontowane w sposób wykluczający wywrócenie się. Barwa kontrastująca z tłem, zalecany kolor żółty.

3. Tapicerka siedzeń

- Wzór siedzeń zwyczajnych: lajkonik
- Wzór siedzeń specjalnych: piktogram człowieka z laską

Kolorystyka w odcieniach barwy niebieskiej w wersji jasnej (A) i ciemnej (B). Wersje kolorystyczne A i B w rzędach siedzeń rozmieszczone naprzemiennie w oparciu o zasadę szachownicy. W parze siedzeń zwyczajnych wzory lajkoników o ułożeniu przeciwstawnym, zwrócone do siebie przodami, przesunięcie asymetryczne (jeden niżej, drugi wyżej)

4. Urządzenia do sterowania i kontroli drzwi

- Wewnątrz pojazdu: umiejscowienie na jednakowej wysokości od podłogi pojazdu. Zaleca się, by przycisk był zlokalizowany na wysokości mieszczącej się w przedziale od 110cm do 120cm. Obszar rurki, na której znajduje się przycisk bezpośrednio ponad nim, powinien pełnić funkcję uchwytu. Kolor przycisku kontrastujący do barwy poręczy.
- Na zewnątrz pojazdu: umiejscowienie na jednakowej wysokości od dołu pojazdu przy wszystkich drzwiach, na wysokości nie wyższej niż 120cm od poziomu jezdni. Kolor przycisku kontrastujący do barwy powierzchni, na której się znajduje.

5. Przestrzeń dla wózków

W pojazdach zaleca się wytyczenie przestrzeni dla wózków i oznaczenie jej poprzez wydzielenie obszaru podłogi za pomocą opracowanego piktogramu o wymiarach 1000x800mm. Piktogram ma charakter linearny, składa się z wizerunku osoby na wózku i otaczającej ramki. Kolor piktogramu żółty RAL 1004.

Piktogram przestrzeni dla wózków

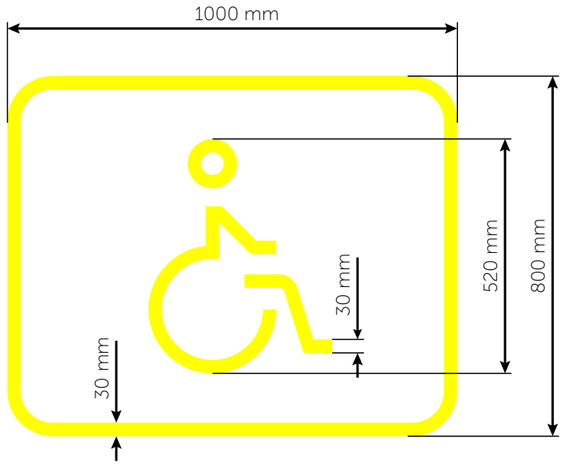

Piktogram przestrzeni dla wózków - umiejscowienie

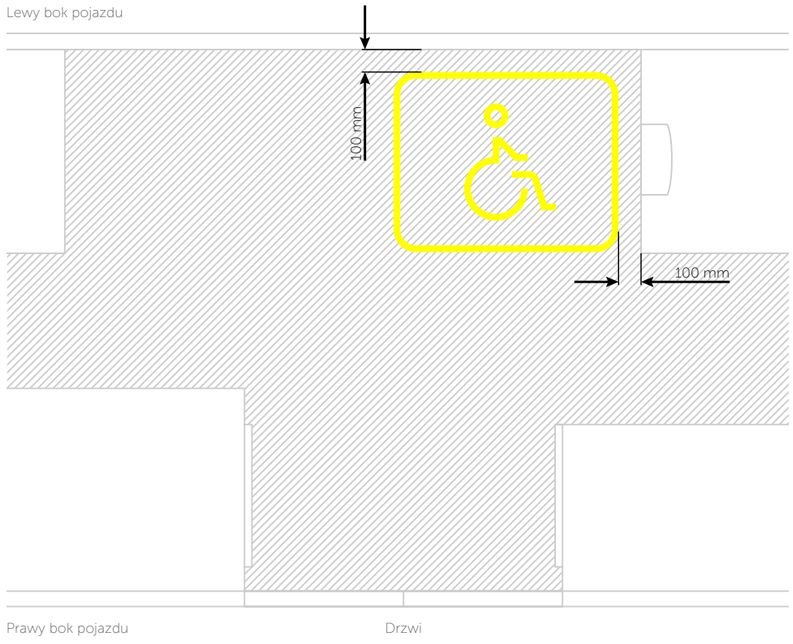

Schemat przykładowej podłogi (autobus AMZ City Smile)

Piktogram

Podłoga pojazdu

Siedzenia zwyczajne

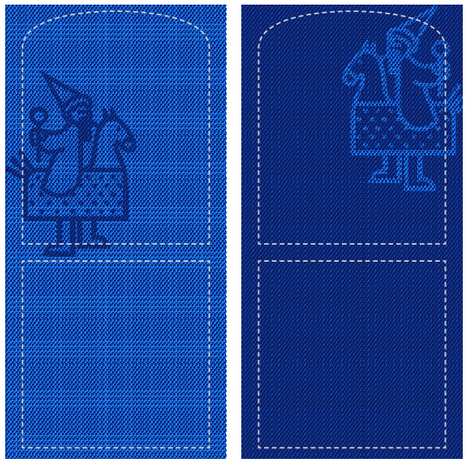

A B

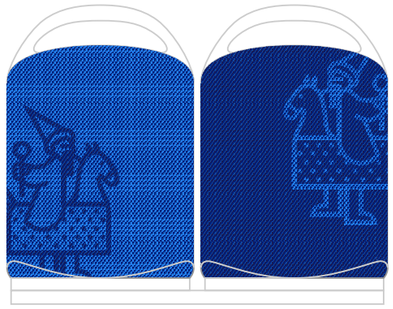

A B

Siedzenia specjalne

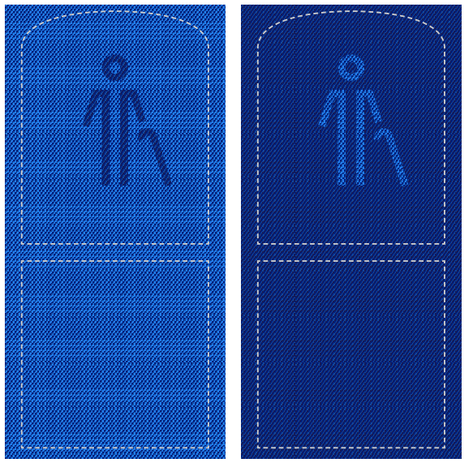

A B

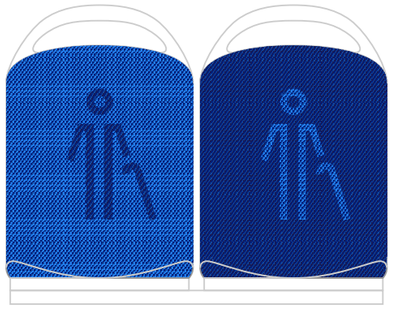

A B